

Aansluiting onderwijs en jeugdhulp binnen Primair Onderwijs Arnhem (regulier onderwijs en Lichtenbeek)

De richtlijn inziet Jeugdhulp Binnen Onderwijs (JBO) is opgesteld door het Sociale Wijkteam Arnhem en Passend Wijs.

Richtlijn inzet Jeugdhulp Binnen Onderwijs (JBO)

Inleiding - De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp

Een goede verbinding tussen onderwijs, jeugdhulp en ouders is nodig om een sluitend aanbod te creëren in de ondersteuning van leerlingen. Samenwerken biedt kansen voor een integrale aanpak. Onderwijsdoelen en jeugdhulpdoelen versterken elkaar in het ondersteunen van de ononderbroken ontwikkeling van het kind. Om de samenwerking te verbeteren, is het nodig de gezamenlijke werkwijze te concretiseren: Wie, wat, waar en wanneer.

Deze richtlijn heeft als doel helderheid te geven over de rollen en verantwoordelijkheden van betrokken partijen bij het inzetten van jeugdhulp binnen onderwijs.

De inzet van jeugdhulp binnen het onderwijs wordt tot nu toe ZBO (zorg binnen onderwijs) genoemd. Deze term komt voort uit de benaming van het eerste product dat door één bepaalde zorgaanbieder werd geleverd. De term JBO (jeugdhulp binnen onderwijs) is meer passend en zal vanaf januari 2020 de gehanteerde term zijn.

JBO is een richtlijn vanuit de Jeugdwet, waar meerdere producten onder vallen. Daarom doen ouders altijd de aanvraag van jeugdhulp binnen onderwijs en is op dit moment gericht op het regulier onderwijs en het speciaal basisonderwijs.

De richtlijn wordt DATUM geëvalueerd.

Wettelijk kader: Wet Passend Onderwijs

Doelen passend onderwijs (geformuleerd door de rijksoverheid¹):

- Alle kinderen krijgen een passende plek in het onderwijs;
- Een kind gaat zoveel als mogelijk naar een reguliere basisschool;
- Een kind gaat naar het speciaal onderwijs als intensieve begeleiding nodig is;
- Scholen hebben de mogelijkheden voor ondersteuning op maat;
- De mogelijkheden en onderwijsbehoeften van het kind zijn bepalend, niet de beperkingen;
- Kinderen komen niet langdurig thuis te zitten.

Scholen hebben zorgplicht

Deze zorgplicht betekent: Elke school moet een leerling die bij de school schriftelijk is aangemeld, een zo passend mogelijke vorm van onderwijs aanbieden. Kan de school dat niet zelf, dan moet zij ouders een voorstel doen voor een ander, wel passend aanbod binnen hun samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband (SWV) PassendWijs is verantwoordelijk voor het inrichten en realiseren van passend onderwijs binnen het primair onderwijs in de gemeente Arnhem. Bevoegd gezag van de school is verantwoordelijk voor de basisondersteuning. Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen in de basisondersteuning door de inrichting van de ondersteuningsstructuur en is verantwoordelijk voor de extra ondersteuning.

1. Rijksoverheid (z.d.), 'Doelen Passend Onderwijs.' Geraadpleegd op: 12-12-2019, van <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/doelen-passend-onderwijs>

Basisondersteuning

Binnen de basisondersteuning is een ondersteuningsstructuur ingericht door het SWV die aansluit bij de visie van het handelingsgericht werken. Het doel van de ondersteuningsstructuur is vroegtijdige signalering en het preventief inzetten van begeleiding en hulp binnen de basisschool. Er wordt handelingsgericht gewerkt, waarin de hulpvraag van kind, ouders en school centraal staat.

Gekoppeld aan de actuele onderwijsbehoefte van het kind wordt besproken welke maatregelen/aanpassingen gemaakt kunnen worden: Wat heeft dit kind nodig en wat vraagt dit van mij als leerkracht? Kan ik dit bieden vanuit de basisondersteuning of is er extra ondersteuning nodig van het SWV of vanuit de Jeugdwet?

De ondersteuningsstructuur bestaat uit de inzet van een schoolcontactpersoon (scp: orthopedagoog/psycholoog), een zorgteam op basisschoolniveau en een ZAT+ op regioniveau. De scp ondersteunt de school bij hulpvragen in de basisondersteuning en is de directe sparringpartner van de IB-er. Binnen het zorgteam is een verbinding gelegd naar de Jeugdwet en de jeugdgezondheidszorg. Dat betekent dat naast ouders, leerkracht, IB en schoolcontactpersoon (SWV) ook de wijkcoach en jeugdverpleegkundige/jeugdarts deelnemen aan het zorgteam. Hulpvragen worden in toenemende mate ook middels consultatie met betrokken professionals beantwoord.

Extra onderwijsondersteuning

De extra ondersteuning aan leerlingen is op maat. Deze kan op verschillende manieren worden geboden en kan variëren in intensiteit en duur. Wat betreft extra ondersteuning kan de school een beroep doen op expertise en ondersteuning vanuit het SWV middels consultatie, interventie en arrangementen. De ondersteuning is gericht op begeleiding van de leerkracht in de ondersteuning van het kind met een extra onderwijsbehoefte. Daarnaast geeft het SWV advies over aanvullende ondersteuning, gekoppeld aan een arrangement (bijv. voor de inzet van een onderwijsassistent). Het SWV geeft tevens toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) af bij route richting SBO/SO, wanneer blijkt dat na planmatig handelen de school onvoldoende kan bijdragen in de ontwikkeling van een kind.

Wettelijk kader: Jeugdwet.

De gemeente is verantwoordelijk voor alle jeugdhulp, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opvoed- en opgroevragen, psychische problemen/stoornissen; de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering; en de advisering en verwerkingen van meldingen inzake huiselijk geweld en kindermishandeling. Waar mogelijk wordt preventieve – en basishulp geboden middels voorliggende voorzieningen.

Inzet van jeugdhulp heeft als doel:

- Gezond en veilig op te groeien;
- Te groeien naar zelfstandigheid;
- Voldoende zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te participeren.

De ondersteuningsbehoefte van de jeugdigen en het gezin staan centraal. Zij hebben de regie, de wijkteams sluiten hierbij aan en stimuleren het zelf oplossend vermogen. Gemeenten bieden preventie en basishulp waar het kan, maar ook een snelle toegang tot passende specialistische jeugdhulp als dat nodig is.

De gemeente Arnhem heeft een deel van de taken uit de Jeugdwet belegd bij de wijkteams Arnhem. Zij zijn de toegang voor inwoner met een vraag om ondersteuning. De wijkteams signaleren ondersteuningsbehoefte van kinderen en ouders, o.a. door zichtbaar te zijn op school. Ze adviseren, informeren en/of zetten lichte hulp in. De wijkteams kunnen ook specialistische jeugdhulp inzetten. Zorg tijdens onderwijsuren, zoals begeleiding, persoonlijke verzorging en/of verpleging, wordt vergoed op basis van de Jeugdwet, de Zorgverzekeringswet (Zvw) of de Wet langdurige zorg (Wlz).

De gemeente heeft een jeugdhulpplicht

Deze plicht houdt in dat de gemeente een voorziening moet treffen bij het opgroeien, de zelfredzaamheid of deelname aan de maatschappij als de jeugdige of ouders dit nodig hebben.

Tijdpad: In het IB netwerk Arnhem van maart 2020 in Arnhem wordt deze werkwijze toegelicht. Komend half jaar wordt op deze wijze gewerkt en wordt daarmee ervaring opgedaan. Herfst 2020 zal dit met alle betrokkenen geëvalueerd worden en waar nodig aangepast.

Richtlijn inzet Jeugdhulp Binnen Onderwijs (JBO): stappenplan

Voorstel stappenplan inzet jeugdhulp binnen onderwijs

Wat	Wie
Overleg met alle betrokkenen (consultatie, zorgteam) - Hulpvragen van leerkracht en ouders in kaart brengen; - Formuleren van de onderwijsbehoeften van de leerling. Aan de hand hiervan wordt een integraal plan opgesteld: - De doelen in de ontwikkeling van de leerling worden geformuleerd (bijv. aan de hand van leerlijn sociaal gedrag). - De aanpak van leerkracht en ouders is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerling (welke doelen zijn er voor de leerkracht en/of ouders). De inzet van de jeugdzorg is ter ondersteuning van de aanpak van school en ouders. - Moment van evaluatie wordt gepland.	Ouders, school, SCP, wijkcoach
Aanvraag met toestemming van ouders versturen via Kindkans (volgens checklist) ter verwerking aanleveren bij wijkcoach.	Ouders via school
Inzet vanuit de Jeugdwet wordt bepaald: - Duur en intensiteit van de gewenste inzet jeugdhulp. - Welke instantie de ondersteuning gaat uitvoeren. - Welke productsoorten worden ingezet.	Wijkcoach met ouders, in afstemming met school.
Aanvraag vastleggen in administratie school (indien mogelijk via Kindkans)	School

CHECKLIST - Voor het aanvragen van inzet Jeugdhulp Binnen Onderwijs (JBO).

- ☐ NAW-gegevens leerling, ouder(s)/verzorger(s) en school
- ☐ Reden van de aanvraag
- ☐ De effecten van eerder planmatig handelen (genomen maatregelen en effecten)
- ☐ Overzicht betrokken personen en instanties
- ☐ De huidige belemmerende en bevorderende factoren (kind, school, thuis)
- ☐ De actuele onderwijs- en ondersteuningsbehoeften
- ☐ De concrete doelen voor het kind, de leerkracht, de school en/of ouders
- ☐ De besproken aanpak en inzet (wat, door wie, met welke tijdsinvestering, gedurende welke periode)
- ☐ Verslag(en) bespreking van een multidisciplinair overleg

Het is aan de school om te bepalen met welke documenten de informatie aangeleverd wordt.